

vence 1938 jako šafář. Prv ý s o u d žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jest posouditi, zda s pojmenováním »šafář«, jehož užití v služebním vysvědčení se žalobce domáhá, jest spojen určitý pojem, vyčerpávající rozsah a povahu zaměstnancovy činnosti, neboť účelem vysvědčení jest, aby z něho bylo patrné, jakého druhu a jaké povahy byla skutečná činnost zaměstnancova v podniku zaměstnavatelově (Sb. n. s. č. 14940). Vychází-li se ze zjištění, jež učinil odvolací soud, jest opodstatněn závěr, že pojem »šafář« jest zcela pravidelný a určitý a že proto stačí k určení vyčerpávajícímu rozsah a povahu zaměstnancovy činnosti. Lze se proto domáhati služebního vysvědčení, v němž činnost zaměstnancova jest označena pojmenováním »šafář«. Pro posouzení otázky, zda i žalobci přísluší vysvědčení, že byl u žalovaného šafářem, jest jediné rozhodné, jaké práce žalobce skutečně u žalovaného konal, kdežto okolnost, k jakým pracím byl přijat a jak byl za ně odměňován, jest nerozhodná (Sb. n. s. č. 11627). Podle zjištění odvolacího soudu žalobce dělal za nepřítomnosti žalovaného menší dispoice, přikazoval koně, dozíral na postup ženských prací na poli, pracoval i sám, a to s traktorem, s koňmi nebo i manuálně, takže jeho skutečná práce vyčerpávala vše, co šafář podle posudku znalce dělává, třebaž nikoliv na velkém objektu, nýbrž jen na malém objektu. Přísluší proto žalobci služební vysvědčení, v němž jeho činnost u žalovaného jest označena pojmenováním »šafář«. V této souvislosti jest však hned podotknouti, že z této skutečnosti nic neplyne pro otázku pensijního pojištění žalobce, neboť v tomto sporu nebylo rozhodnuto, že žalobce byl také šafářem podle § 1, odst. 2 a) zák. č. 86/1920 Sb. z. a n. a podle § 1, odst. 1 č. 6 a) zák. č. 26/1929 Sb. z. a n.

Čís. 17453.

Výpověď, daná presidiem krajského soudu kancelářskému pomocníkovi, není rozhodnutím správního úřadu o nároku soukromoprávním, nýbrž jen projevem jedné smluvní strany (zaměstnavatele) vůči druhé smluvní straně (zaměstnanci) v soukromoprávním poměru služebním (§ 9 nař. č. 113/1926 Sb. z. a n.).

Nejde proto ve sporu, v němž se vypověděný kancelářský pomocník domáhá zjištění neplatnosti dané výpovědi, dalšího frvání služebního poměru a vyplácení zadržného platu, o žalobu podle § 105, ústavní listiny a § 1, odst. 1, zák. č. 217/1925 Sb. z. a n. a neplatí ani pro podání této žaloby devadesátidenní propadná lhůta (§ 2, odst. 1 tohoto zákona).

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1939, Rv II 236/39.)

Žalobce přednesl, že byl výnosem presidia vrchního soudu v B. ze dne 9. července 1926 přeložen k okresnímu soudu v Š., toto místo však nenastoupil, poněvadž onemocněl těžkou neurasthenií, kterou trpěl při výkonu své služby. V důsledku onemocnění byla mu výnosem presidia vrchního soudu v B. ze dne 16. července 1926 udělena zdravotní dovolená. Od 17. července 1926 byl v léčení u odb. lékaře a po uplynutí dovolené o trvání své nemoci uvědomil lékařským vysvědčením nadřízený úřad, okresní soud v Š. Úřad tento však připsal ze dne 18. srpna 1926 lékařské vysvědčení vrátil s tím, že lékařské vyšetření zdravotního stavu žalobce bude provedeno úředním lékařem ve Z. Posudkem tohoto lékaře byl žalobce uznán za úplně zdravého. Cestou administrativní marně domáhal se žalobce rozhodnutí, že jemu nadřízený úřad není oprávněn z vlastní moci zasahovati do kompetence ošetřujícího lékaře léčebného fondu a, že úřad jest vázán předpisy zákona o léčebném fondu, podle kterých podobné zasahování jest nepřipustné. Žalobce předvolán byl k nové lékařské prohlídce do zdravotního oddělení zemského úřadu v B. a z posudku z 9. listopadu 1926 bylo zjištěno, že žalobce skutečně trpí neurasthenií menšího stupně. Také proti tomuto posudku podal námitky poukazuje na zdravotní stav a žádal o klinické zjištění znalcem lékařem z oboru nervových chorob. I tato stížnost byla zamítnuta bez udání důvodů. Výnosem presidia krajského soudu v O. ze dne 2. prosince 1926 byla žalobci dána výpověď ze služebního poměru, kterážto výpověď byla žalobci doručena dne 6. prosince 1926. Dalším výnosem presidia okresního soudu v O. ze dne 18. prosince 1926 byl žalobce uvědoměn, že mu byl plat dnem 1. ledna 1927 zastaven. Poněvadž pro kancelářské pomocníky, kteří byli v soudní službě déle než tři roky, platí 1měsíční — pro soudní oficianty pak 3měsíční — výpověď, nesmí tato lhůta býti zkrácena a musí končiti vždy patnáctého neb posledního dne kalendářního měsíce. Tím, že výpověď žalobci daná k 31. prosinci 1926 byla dána až 2. (6.) prosince 1926, nebyla dodržena zákonem stanovená výpovědní lhůta, čímž je opodstatněna i neplatnost výpovědi jakož i další trvání služebního poměru. Žalobce uvádí dále, že ani délka výpovědní lhůty nebyla zachována podle zákona. Žalobci byla dána opožděně výpověď jednoměsíční, ačkoliv pro něho platila lhůta 3měsíční. Byl totiž zařazen do platové stupnice kancelářských oficiantů, na něž se vztahuje tato výpovědní lhůta. Také tato okolnost jest důvodem neplatnosti výpovědi. Ani námitka promlčení žalobního nároku uváděná stranou žalovanou není na místě, poněvadž promlčecí lhůta počíná běžeti teprve dnem, kdy poškozený sezná úplně způsobenou škodu. Tutou skutečně vzniklou škodu mohl žalobce zjistiti až v roce 1937. Tímto nesprávným postupem utrpěl žalobce škodu ve výši ročního služného per 8.126.95 K, které měl koncem roku 1926 a poněvadž od dané výpovědi uplynula doba 11 roků do r. 1937, činí obnos na zadrženém služném 89.396.45 K. Žalobce navrhl proto, aby bylo uznáno právem, že a) výpověď služebního poměru daná žalobci presidiem krajského soudu v O. ze dne 2. prosince 1926 a jeho propuštění ze služebního poměru jest neplatné; výpověď ta se zrušuje a prohlašuje se za neplatnou a zjišťuje se, že žalobce jest i nadále ve služebním poměru;

b) žalovaná strana jest povinna vyplatiti žalobci zadržžený plat za dobu od 1. ledna 1927 do 31. prosince 1937 ve výši 89.396.45 K. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Podle nenapadeného zjištění prvního soudu byla žalobci presidiem krajského soudu v O. dána výpověď dne 2. prosince 1926. Presidium krajského soudu v O. vystupovalo jako úřad správní a rozhodlo o soukromoprávním služebním poměru žalobcově (§ 9 vlád. nař. ze dne 7. července 1926 č. 113 Sb. z. a n.) a tedy o soukromoprávním nároku. Nechtěl-li se žalobce s tímto rozhodnutím správního úřadu spokojiti, měl si do výpovědi mu dané stěžovati a teprve po vyčerpání opravných prostředků mohl se pak dovolávati nápravy pořadem práva. Takovou žalobu jest podati podle § 2 zák. ze dne 15. října 1925 č. 217 Sb. z. a n. v propadné lhůtě 90 dnů ode dne, kdy bylo straně dodáno rozhodnutí správního úřadu, který rozhodoval s konečnou platností. Žalobce si však do výpovědi vůbec neztěžoval, takže opravné prostředky nebyly vyčerpány, nýbrž podal přímo žalobu, ale i tu teprve po 11 letech po výpovědi. Z těchto důvodů nemůže míti jeho žaloba úspěch.

Nejvyšší soud uložil prvnímu soudu nové jednání a rozhodnutí.

Důvody:

Nižší soudy zamítly žalobu, pokládajíce výpověď danou žalobci za rozhodnutí správního úřadu o nároku soukromoprávním. Ale s tímto právním názorem nižších soudů nelze souhlasiti, neboť výpověď ta byla jen projevem vůle jedné smluvní strany (zaměstnavatele) vůči druhé smluvní straně (zaměstnanci) v soukromoprávním poměru služebním (podle § 9 vlád. nař. č. 113/1926 Sb. z. a n.). Nejde tudíž v souzené věci o žalobu podle § 105 zákona č. 121/1920 Sb. z. a n. a § 1 (1) zákona č. 217/1925 Sb. z. a n. a pro žalobu v souzené věci neplatila propadná lhůta devadesátidenní podle § 2 (1) zák. č. 217/1925 Sb. z. a n. Nebylo třeba vyčerpati a ani není nutno řešiti, zda bylo přípustno vyčerpati před jejím podáním proti výpovědi pořad stolic správních. I když tedy žalobce nesporně nevyčerpal proti výpovědi pořad stolic správních, nelze jeho žalobu odmítnouti pro nepřípustnost pořadu práva ani zamítnouti pro preklusi následkem nedodržení propadné lhůty devadesátidenní od doručení rozhodnutí správního úřadu rozhodujícího s konečnou platností, když tato lhůta ani nemohla býti žalobcem dodržena, když ani nevyčerpal pořad stolic správních. Protože nižší soudy zamítly žalobu pro preklusi žalobního nároku podle § 2 (1) zák. č. 217/1925 Sb. z. a n. jsouce odchýlného, ale nesprávného názoru, nezabývaly se ostatními přednesy sporných stran a neučinily potřebných skutkových zjištění, trpí jejich řízení vadou ve smyslu § 503 č. 2 c. ř. s., pro kterou slušelo podle § 510 c. ř. s. (jud. 230) rozsudky nižších soudů zrušiti a věc vrátiti soudu první stolice, aby o ní — nehledě na námitku prekluse podle § 2 (1) zákona č. 217/1925 Sb. z. a n. — dále jednal a znovu rozhodl.